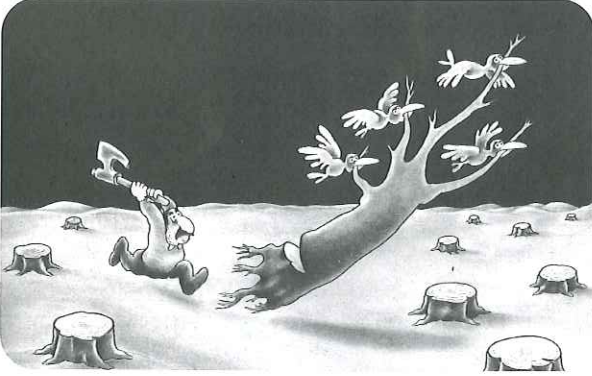

Yaşam...

"ÇEVRE"

EN GENİŞ TANIMIYLA HER ŞEYDİR!

Bu köşede çevre'yi ve çevre sorunlarını tartışmayı düşünüyoruz. Doğal olarak "**Tartışma**" deyince, tek kişilik tartışma olmayacağına göre, çevre köşemize sizlerin de katılımını bekliyoruz demektir. Gerçekten de siz okurlarımızdan gelecek soru ve farklı görüşmelerle köşemizin daha zenginleşeceğine, daha verimli olacağına inanıyoruz.

İnsan faaliyetleri sonucu, yaşam ortamında oluşan, her türlü olumsuzluğa "**Çevre Sorunu**" denilebilir. "**Çevre her şeydir**" tanımından yola çıkarsak; bu kadar geniş bir konuyu incelemek ve tartışmaya açmak için, önce bir sınıflandırma yapmak yerinde olur. Çevre sınıflandırmaları bir kaç şekilde olabilir. Örneğin; "**Yakın ve Uzak Çevremiz**" gibi bir sınıflandırma yapabiliriz. Daha detaylı bir sınıflandırma ise:

- A) Fiziki ve Biyolojik çevre,
 - B) Sosyal ve Kültürel çevre,
- şeklinde olabilir.

Fiziki ve Biyolojik çevremizde, canlı ve cansız tüm varlıklar, ısı, nem, rûgâr gibi etmenler yer alır. Sosyal ve kültürel çevrede ise, gelenek ve göreneklerimiz, iyi ve kötü alışkanlıklarımız gibi kavramlar vardır. Fiziki ve Biyolojik çevremiz nasıl kirleniyorsa, sosyal ve kültürel çevremizde de kirlenmeler olabilmektedir. Örneğin; Laiklik karşıtı düşünme sosyal bir çevre kirliliği, sosyal bir çevre sorunudur.

Bu köşedeki amacımız; Fiziki ve Biyolojik çevreden başlayarak, tüm çevre sorunlarını irdelemek, tartışmak ve çözüm üretmek olacaktır.

Hızlı nüfus artışı, tüketim alışkanlıklarının değişmesi, tüketim artışına paralel olarak gelişen sanayileşme bütün bunlara bağlı olarak ülkelerin doğal ve kültürel varlıklarını tehdit eden kirlenmeler, günümüzde insanlığın en önemli sorunu haline gelmiştir.

Kimi yazarlar, çevre sorunlarının nedeni olarak tek başına hızlı nüfus artışını görmekte dirler. Bu görüş tam olarak doğru değildir. Öyle ol-

Ecz. Oktay DEMİRKAN

saydı Çin 1 milyar civarındaki nüfusu ile çevre sorunlarından en çok sorumlu olan ülke olurdu. Oysa, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere gelişmiş (!) olarak nitelenen ülkeler çevreyi daha çok kirletmekte daha çok tahrip etmektedirler.

Bir görüş var! Deniliyor ki kişi başına düşen enerji tüketimi ne kadar çok ise o ülke gelişmiş bir ülkedir.

Daha çok tüketmek, gelişmişliğin ölçüsü olabilir mi? Geçen yüzyılda olsa, çok tüketmek, gelişmişliğin ölçüsü olabilir ama belki refahın ölçüsü olabilir. Ama çağımızda, gereksinimimizden fazlasını tüketmek, olsa olsa sorumsuzluğun, düşüncesizliğin, aç gözlülüğün göstergesi olabilir!

Burada hemen vurgulayalım ki günümüzün geçerli tüm ekonomik politikaları, tüketim, çok tüketim, daha çok tüketim üzerine kurulmuştur. Tüketimi özendirerek öylesine programlanmıştır ki bu amaçla, reklam, moda, taksitli satış kampanyaları, tüketici kendisi gibi yollarla yapay talep yaratmak, adeta başarının ölçüsü sayılmıştır.

Dünya enerji politikaları da benzer şekilde böyledir. Üretilen her şeyin bir enerji eş değeri bulunmaktadır. Üretim ise doğal olarak tüketim için yapılmaktadır. O halde gereksiz tüketim, aynı zamanda gereksiz enerji tüketimidir de!

Enerji ise; onsuz olunamaz niteliğinin yanı sıra, üretiminden tüketimine kadar, pek çok çevre sorununun temel nedenini oluşturur.

Bu noktadan hareketle denilebilir ki çevre sorunlarının çözümünde en önemli alternatif, enerji tasarrufudur. Gerçekten de uygun teknolojilerin geliştirilmesi, enerjinin verimli kullanılması, gereksiz tüketimin ve hat kayıplarını önlenmesiyle gelecekteki enerji istemini önemli ölçüde azaltmak olasıdır.

Ülkemizde ise nereye baksanız enerji savurganlığının sayısız örneklerini görürsünüz;

- * Demiryolu taşımacılığı yerine otoyollar,
- * Toplu taşımacılık yerine, özel araba sevdası,
- * Isı yalıtımsız binalar, aydınlatma hataları,
- * Hergün çöpe atılan tonlarca gıda maddesi,
- * Gereksiz gübre ve tarım ilacı tüketimi,
- * Geri kazanım politikalarının yetersizliği,
- * Ve iletim hatlarında kaybolan %30 lara varan elektrik enerjisi,

Örnekler saymakla bitmez.

Bütün bunlar enerji konusunda doğru ve tutarlı bir devlet politikamızın olmayışından kaynaklanıyor.

Tüketim teşvik denilebiliyor da tasarruf özendirilmiyor.

Sonuç olarak denilebilir ki gelişmişliğin ölçüsü, daha çok enerji tükemek değil, çevreye daha çok duyarlı olmaktır.

Bu ise; gelişmişlik kadar çağdaşlığın da ölçüsüdür.

